

TANMENET

ÉNEK-ZENE

6. osztály

**Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához tankönyve alapján
Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola Kertvárosi Általános Iskolája és Mathiász János Általános
Iskolája**

Készítette: Kulcsár Erika

Az EMMI kerettanterv 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 2. sz. melléklet (Módosítva a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet 3. mellékletének megfelelően) 2.2.12.1 ének-zene kerettanterv A változat alapján a Corvin Mátyás Általános Iskola Kertvárosi Általános Iskolája és a Mathiász János Általános Iskolája helyi tanterve alapján

Tematikai egység címe	Órakeret
Zenei reprodukció – Éneklés	16 óra
Zenei reprodukció – Generatív (önállóan és/vagy csoportosan alkotó), kreatív zenei tevékenység	4 óra
Zenei reprodukció – Felismerő kottaolvasás, zeneelméleti alapismeretek	4 óra
Zenei befogadás – Befogadói kompetenciák fejlesztése	4 óra
Zenei befogadás – Zenehallgatás	7 óra
Ökoprojekt	1 óra
A rendelkezésre álló 10% szabad órakeretből két óra a zenei reprodukció – Éneklés, egy óra a Zenei befogadás - Zenehallgatás egységhez került. (A tanmenetben kék színnel jelölve.)	
Heti óraszám:	1 óra
Összes óraszám:	36 óra

A természettudományos és az idegen nyelvi kompetencia kivételével valamennyi ének-zene órán fejlesztésére kerülnek a kulcskompetenciák: (példa a fejlesztésekre)

1. anyanyelvi kommunikáció: szövegértés; hallás utáni szövegértés; népdalok, dalok szövegének magyarázata, zenei írás-olvasás gyakorlása
2. idegen nyelvi kommunikáció: más népek dalai; zeneirodalmi idézetek eredeti nyelven
3. matematikai kompetencia: logikai összefüggések; népdalelemzés (sorszerkezet); zenei írás gyakorlása; jelképek
4. természettudományos kompetencia: a dalokban szereplő növények megkeresése; térképen való tájékozódás; a népzene gyűjtés eszközeinek felkutatása
5. digitális kompetencia: kutatómunka; bemutatók; zenehallgatási anyag; mivel tankönyvvel csak az 5. osztályosok rendelkeznek a tankönyvvel, a tanulni való szöveget elektronikus úton kapják meg
6. hatékony és önálló tanulás: lényeg kiemelése – ezek alapján elméleti anyag megtanulása; daltanulás módja
7. szociális és állampolgári kompetencia: magyarságtudat fejlesztése; együtténeklés (alkalmazkodási készség fejlesztése)
8. kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia: önálló, egyéni éneklés, szorgalmi feladatok készítése;
9. esztétikai – művészi tudatosság és kifejező képesség

6. évfolyam minimum követelménye:

- ♪ Az énekes anyagból 10 dalt (5 magyar népdal, 3 történeti ének, 2 műdal) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek.
- ♪ A tanult zenei elemeket felismerik.
- ♪ Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és kettőt megnevezni.
- ♪ A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után.

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
1.	DALISMÉTLÉS	A népdal fogalma					
2.	KICSINY A HORDÓCSKA	A régi és új stílusú népdalok Mulató nóták	dallamvonal sorszerkezet hangsor hangterjedelem A pentaton hangsor ism. A kvint hangköz ism. Kvintváltás ism.	lapról olvasás			
3.	ŐSSZEL ÉRIK BABÁM É: 270 NÓTAFÁ I 43-44	Párosítók A klarinét, mint népi hangszer K. 61 Az elmetérkép kibővítése	hétfokú hangsorok	a dal utószolmizálása	Nótafa I		A népzene téma szerinti csoportosítása
4.	ABLAKOMBA, ABLAKOMBA É: 270 NÓTAFÁ I 3-4	A módosító jelek szerepe K. 297 A dúr és a moll hangsor K.309, 311 A dúr és moll hangsor ábrázolása színek felhasználásával	Az éles és nyújtott ritmus, ism. Alkalmazkodó ritmus ism. A népi hangszerek ism.		A klarinét Nótafa 16, 26	Hon és népismeret: Népi hangszerek készítése	
5.	KÖMÍVES KELEMEN BALLADÁJA HOVÁ MÉGY	A ballada A balladák összehasonlítása	népballada változatok rubato, parlando előadásmód	ritmusjáték	Kömíves Kelemen feldolgozások		Kömíves Kelemen témája a művészetekben

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
6.	VOKÁLIS ZENE A KÓRUSMŰ A VIDRÓCKI K. 340	A népdalföldolgozás; a négy szólamú vegyeskar hangzása ism. A népballada K. 337- 338	vegyes kar ballada	Egyszerű zenei kérdés-felelet alkotása dúrban	14. CD 25 = 1'52" Vidrócki Márton balladája Kodály: Mátrai képek c. művéből	Irodalom: dramatikus népszokások. A ballada K. 337 Hon és népismeret: Sz ékelyföld - népballadák	
7.	SEJ, A TARI RÉTEN É: 36 MADÁRKA, MADÁRKA É: 27.	Kodály: Mátrai képek kórusmű felépítése	tétel, vegyes kar zenei karakterek	Népdal improvizáció adott sorszerkezetre	Kodály: Mátrai képek		A különböző kórusokról képek gyűjtése
8.	A ZENE ÉS A HAZASZERETET Egressy B.: Klapka induló É. 244 Egressy B.- Vörösmarty M.: Szózat É. 244 ism. Erkel F.- Kölcsey F.: Himnusz É. 232 ISM.	Tizenhatod és szünetjele ism. Kis éles, kis nyújtott ritmus ism. Felső ré és mi hangok ism.		Ritmusgyakorlatok, ritmusjátékok	11. CD 17 – 18 = 2' Klapka- és Zrínyi induló	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: Október 23. nemzeti ünnep	

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
9.	A KÖZÉPKORI VOKÁLIS ZENE ISMÉTLÉSE Választható: Gloria Patri et Filio É. 131 Moniot D’ Arras: Nyári ének É. 175 Fornsete: Nyár kánon É. 156 PRAETORIUS: VIVA LA MUSICA É. 156	A gregorián, a trubadúrdal, a kánon		Egyszerű zenei kérdés-felelet alkotása mollban	1. CD - Szemelvények a korszak vokális zenéjéből	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: A középkor Munkalexikon 10- 11. o.	A középkor zenéje
10.	EURÓPAI VOKÁLIS ZENE A KLASSZICIZMUSB AN A DAL MOZART: JÖJJ, DRÁGA MÁJUS É. 202	A dal K. 154	A 6/8 – os ütem ismétlése	Ritmus sor alkotása és előadása 6/8 – os ütemekben	Szabadon választott Mozart, Haydn, vagy Beethoven dal	Vizuális kultúra: A klasszicista építészet K. 78-79	
11.	A KLASSZIKUS ORATÓRIUM Simon gazda áriája J. Haydn: Az ÉVSZAKOK C. ORATÓRIUMBÓ L É. 200	A barokk oratórium ismételése Oratóriumok a klasszikus korban K. 160, 168 Haydn élete	A tizenhatod ism.	Ritmus sor alkotása és előadása az eddig tanult ritmusokkal	Részlet Handel: Messiás c. oratóriumából Részletek Haydn: Az évszakok c. oratóriumából. Önálló válogatás		A fafűvós hangszerek bemutatása

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
12.	HANGSZERES ZENE A KLASSZICIZMUS KORÁBAN A SZERENÁD J. Haydn: Szerenád É. 200	A szerenád K. 155	A periódus ism.	Felelet alkotása megadott zenei kérdésre	5. CD 2 = 1'29" W. A. Mozart: D-dúr szerenád Menüett 5. CD 15 = 2'03" L. v. Beethoven: Triószerenád IV. t.		A vonós hangszerek bemutatása
13.	AZ OPERA MŰFAJÁNAK ISMÉTLÉSE Figaro áriája Mozart: Figaro HÁZASSÁGA C. OPERÁJÁBÓL É. 204	Az opera műfajának ismételése Az opera felépítése Mozart élete			Klasszikus operarészletek a 7. és 8. CD-ről		
14.	A DALJÁTÉK W. A. MOZART: A VARÁZSFUVOLA I. Sarastro áriája Mozart: A VARÁZSFUVOLA C. OPERÁJÁBÓL É. 209	A daljáték K. 193 Mozart és a Varázsfuvola K. 209	A basszuskulcs W. A. Mozart: A varázsfuvola É.206-212 – részletek követése kottaképről zenehallgatással		10. CD 10-25 = 30' 59" Mozart: A varázsfuvola keresztmetszete I.		

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
15.	W. A. MOZART: A VARÁZSFUVOLA II. Harangjáték Mozart: A VARÁZSFUVOLA C. OPERÁJÁBÓL É. 208	Hangfajok ismétlése A koloratúrsoprán	W. A. Mozart: A varázsfuvola É.206-212 – részletek követése kottaképről zenehallgatással Terc, tercmenet		10. CD 10-25 = 30’ 59” Mozart: A varázsfuvola keresztmetszete II.		
16.	KARÁCSONY In dulci jubilo É. 137				Részletek Haydn: Teremtés c. oratóriumából Saját válogatás	Dráma és tánc: dramatizált történetek: Jézus születése	
17.	W. A. MOZART: A VARÁZSFUVOLA II. Harangjáték Mozart: A VARÁZSFUVOLA C. OPERÁJÁBÓL É. 208				10. CD 10-25 = 30’ 59” Mozart: A varázsfuvola keresztmetszete II.		
18.	L. v. Beethoven: A százszorszép É. 213	A dal műfaja Dúr és moll hangsor 1# és 1b	A dúr és a moll ism. A dal hangnemének meghatározása, szolmizálás		Szemelvények a témakör anyagából		

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
19.	A TEMPÓ ÉS A RITMUS L. v. Beethoven: Metronóm-kánon É. 165	A vezénylet kialakulása K. 243-244 A metronóm K. 290	A tempó és a ritmus K. 288 - 292 A 2/4, 3/4, 4/4 ütemezése	Játékok a zene tempójával	Különböző tempójú és ritmikájú zenei szemelvények összehasonlító meghallgatása	Irodalom: Időmértékes verselés Vizuális kultúra: Ritmus az építészetben Természetisme ret: Ritmus a természetben	
20.	HANGSZERES ZENE A KLASSZICIZMUS KORÁBAN A SZERENÁD J. Haydn: Szerenád É. 200	A szerenád K. 155	A periódus ism.	Felelet alkotása megadott zenei kérdésre	5. CD 2 = 1'29" W. A. Mozart: D-dúr szerenád Menüett 5. CD 15 = 2'03" L. v. Beethoven: Triószerenád IV. t.		
21.	A DIVERTIMENT O	A divertimento K. 203			9. CD 35 = 1'30" D- dúr divertimento 9. CD 36 = 59" D- dúr divertimento	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: Élet a XVIII: sz.-i Európában Ml. 22- 23	
22.	W. A. Mozart: Egy kis éji zene legjellemzőbb énekelhető részei K.146	A SZONÁTA ÉS A SZONÁTAFORMA	A szonáta és a szonátaforma K. 146 A szonátaforma ábrázolása színekkel és formákkal	Zenei variációk alkotása adott egyszerű témából	5. CD 3 = 7'04" W. A. Mozart: Egy kis éji zene, a szonátaforma		

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
23.	A SZIMFÓNIA Örömóda: L. v. Beethoven: IX. SZIMFÓNIA RÉSZLET É. 213 ISM.	Beethoven élete K. 84- 85	A szimfonikus zenekar K. 240- 242 ism. A szimfónia K. 148, 171		4. CD 27 = Részlet Beethoven IX. szimfóniájából	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: Az Örömóda az Egyesült Európa himnusza	
24.	ÖSSZEFOGLALÁS ÉS SZÁMONKÉRÉS		A műzenei hangszerek csoportosítása				
25.	NEMZETI ÜNNEPÜNK: MÁRC. 15. Kossuth Lajos azt üzente É. 65 Nótafa I. 35 - 36 Most szép lenni katonának É. 63 Nótafa I. 41 – 42 HIMNUSZ, SZÓZAT ISM.	A katonadalok K. 338 ism.	induló, marsh		Az ünnephez kapcsolódó zeneművek hallgatása	Tánc és dráma: A verbunkos Irodalom: Vörösmarty M., Kölcsey F.	
26.	VOKÁLIS ZENE MAGYARORSZÁG ON A XVII. - XVIII. SZ.-BAN Tinódi L. S.: Summáját írom É. 72 ism. BOCSÁSD MEG ÚRISTEN É.75, K. 345	A históriás ének ism. A kódexek K. 344 Balassi Bálint: Bocsásd meg Úristen kétféle változatának összehasonlítása			Balassi verseiből Bálint	Irodalom: A magyar reneszánsz, Balassi Bálint, Balassi- strófa K.345	

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
27.		A históriás ének	strófa	A Summáját írom kezdetű dal utószolmizációja	A dal feldolgozásainak megismerése	Irodalom és Történelem A dal történelmi hátttere	
28.	A KURUC KOR ZENÉJE Te vagy a legény K. 348. Nótafa I. 57 -58 Csínom Palkó É 274 Nótafa I. 17 – 18	A kuruc kor zenéje K. 348	Módosított hangok: szí, fi K. 297, 311 (ism.),	A nyújtott és éles ritmusok gyakorlása mérővel, kilépve, tánccal	14. CD 29 = 1'25" A kuruc kor zenéje, Csínom Palkó	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: A Rákóczi szabadságharc, kurucok és labancok K.348 A barokk kor magyar történelmi vonatkozásai ML.18-19	
29.	NÉPI HANGSZEREK A KURUC KORBAN Törökbársony süvegem É. 84 NÓTAFÁ I. 59-60	Citera K.269 Tárogató K.217 Töröksíp – szöveg a 14. CD kísérőfüzetében A hangszerek csoportosítása – műzenei és népi hangszer	Módosított hangok ism. Hangnemek 1# és 1 b előjegyzéssel Daltanulás kottaképről, a hangnem meghatározása		14. CD 21 = 1'36Töröksíp 14. CD 12 = 1'44Tárogató 14. CD 5 = 1'25"Citera		A tárogató bemutatása

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
30.	A REZIDENCIÁK ÉS KOLLÉGIUMOK ZENÉJE EJ, HAJ GYÖNGYVIRÁ G. É. 82	A kollégiumok és rezidenciák zenéje K. 349	Módosított hangok ism.		14. CD 31 = 1'19" Esterházy: Jesu, dulcedo a Harmonia coelestisből	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: A rezidenciák, a művészetpárto lás K. 349 Rajz és vizuális kultúra: Magyar barokk festmények	Párosító dalok gyűjtése
31.	A VIRÁGÉNEKEK ELLOPTÁK SZÍVEMET É. 81	A virágénekek K.337	Kottaolvasás, szolmizálás: Hej, tulipán K. 369		Virágénekek saját válogatásban		A szerelmesek megemlékezései a népdalokban
32.	HANGSZERES ZENE TÁNCOK ISMÉTLÉSE	Az ungarésca K. 249 A szvit K. 145 A menüett K. 252		Variációk szerkesztése 3/4 - es ütemben a tanult ritmusképletekkel	12. CD 10 = 1'25" Lapp farkasidéző ének Válogatás a témához kapcsolódó ötödikes zenehallgatási anyagból	Dráma és tánc: A tánc kialakulása, szerepe K. 247	
33.	ÖKOPROJEKT						

Óra- szá m	Dalok (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés (írás – olvasás)	Zenehallgatás	Koncentráci ó	Megjegyzés Differenciált feladatok
34.	HÚSVÉTI ÜNNEPKÖR Boldogságok- ortodox himnusz É.146 HÚSVÉTI ANTOFÓNA É. 131	A passió K. 118 ism.			3. CD 6 = 1'13" Otrodox húsvét Szabadon választott részlet J. S. Bach Passióiból	Hon és népismeret: Vallási és néphagyomán yi szokások a húsvéttal kapcsolatban	A tavaszi népszokások bemutatása
35.	PÜNKÖSDI ÜNNEPKÖR Arany ideim folyása É. 78 PIROS PÜNKÖSD NAPJÁN K. 371	Egyházi ünnepek	A dúr ism. Hangnemek 1# és 1 b előjegyzéssel ism Mint a szép híves patakra – zsoltár K. 347 Jöjj Szentlélek – F- dúrban kottaolvasás, éneklés, szolmizálás K. 370, É. 144.		14. CD 44 = 2'25" Piros pünkösdi napján Kodály: Pünkösdlő	Hon és népismeret: Pünkösdi népszokások	
36.	ÖSSZEFOGLALÁS – JELES NAPOK	A tanult jeles napok, népszokások			Szemelvények a jeles napok dalaival		